

ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ:
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ
ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ «ΚΡΙΣΗΣ»

(A) Ακαδέστου Λαμπρινή-Θεοδώρα, Β.Σ Ψυχολογίας, Παν/μιο Κρήτης

(B) Δαφέρμος Μανόλης, Αναπλ. Καθηγητής Επιστημολογίας της Ψυχολογίας, Παν/μιο Κρήτης

1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημολογίας,
Σύλλογος Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας «συν Αθηνά»
Καβάλα, Μάιος 2015

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ «ΚΡΙΣΗ» ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

- 1.1 Σημασιολογία και Πολυσημία του Όρου «Κρίση»
- 1.2 Κρίση στην Ιστορία της Επιστήμης και της Φιλοσοφίας
- 1.3 Η Συνεισφορά των Δηλώσεων Περι Κρίσης στην Ψυχολογία

2. Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΟ Ή ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ;

- 2.1 Η Διάγνωση Ενός Κατακερματισμένου Πεδίου
- 2.2 Η Κρίση Ως Μία Σύνθετη Αναπτυξιακή Πρόκληση

3. ΕΠΙΔΙΩΞΗ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΜΙΑ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΕΝΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ:

- 3.1 Η Διαλεκτική Προσέγγιση Ως Λύση στο Θεωρητικό Κατακερματισμό της Ψυχολογίας
- 3.2 Ο Πλουραλισμός Ως Λύση στο Μεθοδολογικό Κατακερματισμό της Ψυχολογίας
- 3.3 Ο Ενοποιητικός Θετικισμός Ως Λύση στον Κατακερματισμό της Ψυχολογίας

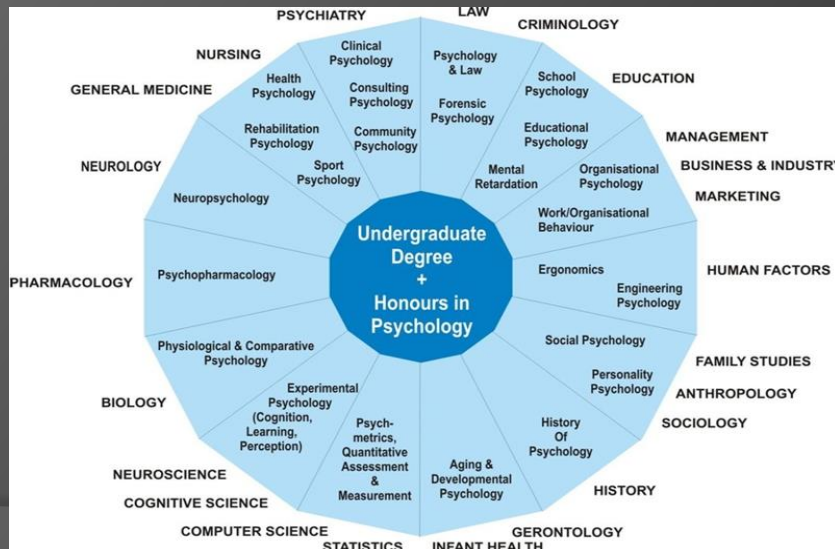
4. Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΚΑΙ Η ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:

- 4.1 Η Γέννηση της Ψυχολογίας στην Ελλάδα
- 4.2 Η Εγκατάσταση της Ψυχολογίας στην Ελλάδα

5. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΡΑΠΕΙΩΝ ΣΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΡΑΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ:

- 5.1 Ο Μύθος του Προμηθέα
- 5.2 Οι Επιπτώσεις της Οικονομικής Κρίσης στην Παροχή Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας στην Ελλάδα
- 5.3 Προκλήσεις Για το Θεραπευόμενο
- 5.4 Προκλήσεις Για το Θεραπευτή

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Fragmentation

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ :

1.1 Σημασιολογία και Πολυσημία του Όρου «Κρίση»:

- Η Αρχαία Ελληνική λέξη «κρίσις» προέρχεται από το ρήμα «κρίνειν».
- Γερμανικά = Krise, Γαλλικά = Crise, Λατινικά και Ισπανικά = Crisis
- Είχε τη σημασία της «αξιολόγησης», της «απόφασης» ή ακόμη και του «αποκορυφώματος».
- Κυρίως χρήση στην Ιατρική και στη Στρατιωτική θεωρία.
- Κατα την περίοδο του Διαφωτισμού, η χρήση του όρου επεκτάθηκε και σε άλλους τομείς, όπως η πολιτική, η οικονομία, η κοινωνιολογία και η ψυχολογία.
- Οι κρίσεις μερικές φορές φαίνεται να έχουν θετικές επιδράσεις ή να έχουν δημιουργήσει νέες ευκαιρίες.

(Sturm & Müllberger, 2012)

1.2 Κρίση στην Ιστορία της Επιστήμης και της Φιλοσοφίας:

Αρχές του 20^{ου} αιώνα

- ⇒ Κρίση στη Φυσική Επιστήμη (Einstein, 1922? Kremer, 1921? Stark, 1922? see Seth, 2007)
- ⇒ Κρίση στη Μαθηματική Επιστήμη (Hasse and Scholz, 1928? Waerden, 1940? see Becker, 1959? Thiel, 1972, 1995)

Τέλη της δεκαετίας του 1920

- ⇒ Κρίση στην Ακαδημαϊκή Ιατρική (Knipper, 2009)

Ακολουθούν

- ⇒ Οι Οικονομολόγοι (Pohle, 1911, Stolzmann, 1925, Jansen, 2009)
- ⇒ Οι Ιστορικοί (Troeltsch, 1922, Strzygowski, 1923, Paul, 2008)
- ⇒ Οι Φιλόσοφοι (Flechtner, 1940)

(Sturm & Mülberger, 2012)

1.3 Η Συνεισφορά των Δηλώσεων Περι Κρίσης στην Ψυχολογία:

- ✓ Τέλη του 19^{ου} αιώνα => Rudolf Willy & Wundt (1897)
- ✓ Nicolas Kostyleff (1910)
- ✓ «Χρυσή Εποχή της κρίσης στην ψυχολογία» (δεκαετία 1920).
- ✓ Bühler (1927)
- ✓ Heidegger (1927)
- ✓ Popper (1928)
- ✓ Vygotsky (1926-1927)
- ✓ Husserl (1936)
- ✓ 1960 και 1970 => «πειθαρχική κρίση» στην Αμερικάνικη Κοινωνική Ψυχολογία
- ✓ De Groot (1990)

«Όσο, το πιο σημαντικό φαίνεται να είναι, ότι οι αντίστοιχες συζητήσεις σχετικά με το αν υπάρχει ή όχι κρίση, και κατά πόσον η ψυχολογία είναι, μπορεί, ή πρέπει να θεωρείτε επιστήμη, επηρεάζονται και διαχωρίζονται από τις ίδιες ακριβώς εσφαλμένες γραμμές, που αποτελούν την κρίση. Με αυτό τον τρόπο ενισχύεται το επιχείρημα, ότι δεν υφίσταται ουσιαστική κρίση» (Goertzen, 2008, p.836).

(Sturm & Mülberger, 2012)

2. Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΟ Ή ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ;

2.1 *Η Διάγνωση Ενός Κατακερματισμένου Πεδίου*

- ❖ Η Ψυχολογία αποτελείται από πολλούς επιμέρους κλάδους
- ❖ Δεν προσφέρει κανέναν μονοσήμαντο ορισμό για τα φαινόμενα της (Giorgi, 1985)
- ❖ Δεν προσφέρει κανένα ενιαίο σώμα της ψυχολογικής γνώσης (Staats, 1981)
- ❖ Αυτή η κατάσταση, έχει κατονομαστεί ως «Κατακερματισμός» (Bower, 1993)
- ❖ Αυτή η πρόιμη διάσπαση, σύμφωνα με τον Danziger, προέκυψε από αντικρουόμενες απόψεις, οι οποίες αφορούσαν I) την καταλληλότητα των θεμάτων της ψυχολογικής έρευνας, II) το είδος των ερευνητικών μεθόδων, και III) τα επίπεδα ανάλυσης (Yanchar & Slife, 1997, p.236)
- ❖ Αποδεκατισμός του κλάδου της Ψυχολογίας (Spence, 1987)

*Σύμφωνα με τους Yanchar και Slife, «οι λύσεις που προτείνονται στον κατακερματισμό είναι συνήθως τόσο κατακερματισμένες, όσο και η πειθαρχία που προσπαθούν να ενοποιήσουν» (Yanchar & Slife, 1997, p.235)

2.2 Η Κρίση Ως Μία Σύνθετη Αναπτυξιακή Πρόκληση:

- ❖ Ανάπτυξη διαφορετικών επιστημονικών κοινοτήτων και υποσυστημάτων
- ❖ Η διαφοροποίηση στο επίπεδο της ψυχολογίας συνιστά πρόοδο (Valsiner, 2005).
- ❖ Δημιουργία επιστημονικών παραδόσεων (Zittoun, Gillespie & Cornish, 2009).
- ❖ Υπερβολικά άκαμπτα όρια ⇔ Αποτυχία παραγωγικού διεπιστημονικού διαλόγου
- ❖ Αναπτυξιακή προοπτική της κρίσης => αναδιοργάνωση / διαφοροποίηση / εξαφάνιση ορισμένων υποσυστημάτων.

(Zittoun, Gillespie & Cornish, 2009).

3. ΕΠΙΔΙΩΞΗ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΜΙΑ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΕΝΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ:

3.1 Η Διαλεκτική Προσέγγιση Ός Λύση στο Θεωρητικό Κατακερματισμό της Ψυχολογίας:

- ✓ Σωκράτης (470 π.Χ. – 379 π.Χ)
- ✓ Hengel (1770-1831)

Ο S. Drob υποστήριζε, ότι «*Ενώ οι διάφορες σχολές σκέψης (ή παραδείγματα) στο πεδίο της ψυχολογίας εμφανίζονται να είναι αμοιβαία αποκλειόμενες, στην πραγματικότητα είναι εντελώς αλληλένδετες. Η κάθε μεμονωμένη σχολή δεν μπορεί να παρέχει ένα πλήρες νόημα, αν υποθέσουμε ότι η αλήθεια εξαρτάται και απο την αντίθετη προσέγγιση*» (Drob, 2003, p.108).

- ✓ Αποδοχή των διπολικών εννοιών σε ζεύγη

(Drob, 2003)

3.2 Ο Συνασπισμός της Πολυφωνίας (Πλουραλισμός) Ώς Λύση στο Μεθοδολογικό Κατακερματισμό της Ψυχολογίας:

Όλα τα επίπεδα ανάλυσης είναι απαραίτητα για την κατανόηση των πολυσύνθετων ψυχολογικών λειτουργιών του ανθρώπου (Healy, 2012).

Η σύσταση ενός πλουραλιστικού διεπιστημονικού διαλόγου διαθέτει ορισμένες προϋποθέσεις:

- I) Ερευνητική Διαφάνεια
- II) Ισότιμη Σχέση μεταξύ των Συνεργατών,
- III) Δέσμευση για Αμοιβαία Κατανόηση και Δυνητικά Μετασχηματισμένη Μάθηση,
- IV) Κρίσιμη Διυποκειμενικότητα και Λογοδοσία

(Fay, 1996, όπως αναφέρεται απο Healy, 2012, p.278)

3.3 Ο Ενοποιητικός Θετικισμός Ώς Λύση στον Κατακερματισμό της Ψυχολογίας:

Στηρίζεται στην προοπτική του Λογικού Θετικισμού για τη φυσική επιστήμη (Staats, 1986).

I) Ενοποίηση μέσω της Αιτιολογικής Αναφοράς:

Σύμφωνα με τον A. Staats, «η παροχή ενός θεωρητικού πλαισίου, που να αναδεικνύει τη νομιμότητα και τη σημασία όλων των γνώσεων και των μεθόδων, που έχουν λάβει χώρα στο πεδίο της ψυχολογίας, θα βοηθήσει τους ψυχολόγους να εκτιμήσουν τη χρησιμότητα των διαφορετικών μεθόδων μελέτης» (Staats, 1986, p.85).

II) Ενοποίηση μέσω της Αναθεώρησης των Έρευνών:

Επιπλέον, σύμφωνα με τον A. Staats, «το βασικότερο πρόβλημα της ψυχολογίας είναι, πώς δεν έχει συνειδητοποιήσει, ότι η παραγωγή διαφορετικών εμπειρικών ερρημάτων θα πρέπει να εξισορροπηθεί με την παραγωγή ανάλογων θεωριών, που να οδηγούν σε εξορθολογισμό των ερρημάτων αυτών» (Staats, 1986, p.86).

III) Ενοποίηση μέσω της Γεφύρωσης των Έργων:

«Αναδεικνύεται λοιπόν, η ανάγκη ύπαρξης ενός πεδίου φιλοσοφικής ανάλυσης και γεφύρωσης των διαφορετικών θεωριών μεταξύ τους (συμπεριφοριστική, ψυχαναλυτική, γνωσιακή θεωρία κτλ). Ωστόσο, μέχρι σήμερα δεν έχει αναγνωριστεί το πρόταγμα της ύπαρξης μίας μεγάλης συστηματικής περιοχής, που να αφιερώνεται αποκλειστικά σε αυτόν τον τύπο θεωρητικής εργασίας, διότι η ανάδειξη των ομοιοτήτων θεωρείται κάτι το διαφορετικό και προκλητικό» (Staats, 1986, p.84).

4. Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΚΑΙ Η ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:

4.1 Η Γέννηση της Ψυχολογίας στην Ελλάδα:

Η Ψυχολογία μετρά:

- ✓ 70 έτη ως ακαδημαϊκό θέμα που προσφέρεται μέσα από τα Τμήματα Φιλοσοφίας
  - ✓ 20 έτη ως θεματική περιοχή μελέτης σε πανεπιστημιακό επίπεδο
  - ✓ 12 έτη «επίσημης» εφαρμοσμένης επαγγελματικής πρακτικής
-
- Θεόφιλος Βορέας (1926) => δίδαξε το πρώτο μάθημα Ψυχολογίας στο Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, και ίδρυσε το πρώτο εργαστήριο Ψυχολογίας
  - Ο Δρ. Σακελλαρίου (1937) => Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
  - Δεκαετία 1960 => Ίδρυση αντίστοιχων εδρών σε διάφορες σχολές Φιλοσοφίας σε ολόκληρη τη χώρα
  - Το 1987 => Πρώτο ανεξάρτητο Τμήμα Ψυχολογίας εντός του Πανεπιστημίου Κρήτης
  - Ίδρυση ανεξάρτητων Προγραμμάτων Ψυχολογίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο στην Αθήνα (1992), στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (1993), και στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (1993)

4.2 Η Εγκατάσταση της Ψυχολογίας στην Ελλάδα:

- 1966 – 1992 => έμφαση στον τομέα της Ψυχικής Υγείας στην Ελλάδα
- Σύγκριση αναφορικά με το τι συνιστά η Ψυχιατρική και η Ψυχολογία (Harper 1971? Housiadas 1976).
- Το 1970 θήγονται ζητήματα:
  - ⇒ «Εκσυγχρονισμού» της Ψυχολογίας
  - ⇒ Δυνατότητας λήψης αποφάσεων
  - ⇒ Αποκτήσῃ Επαγγελματικής νομιμότητας

«Η Ψυχολογία μπροστά στη μεγάλη της επιθυμία να καθιερωθεί ως μια επιστημονική πειθαρχία αλλά και επάγγελμα, δεν σκιαγράφησε και δεν προσδιόρισε το ρόλο της μέσα στο Ελληνικό κοινωνικό πλαίσιο, αλλά αντιθέτως, υιοθέτησε τους ρόλους, τις πρακτικές και τις μεθόδους της Ψυχολογίας, όπως διαμορφώθηκαν σε άλλα έθνη» (κυρίως στις Ηνωμένες Πολιτείες, στη Βόρεια Ευρώπη, στη Μεγάλη Βρετανία και στη Γερμανία).

(Dafermos, Marvakis, Triliva, 2006)

5. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΡΑΠΕΙΩΝ ΣΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΡΑΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ:

5.1 Ο Μύθος του Προμηθέα:

5.2 Οι Επιπτώσεις της Οικονομικής Κρίσης στην Παροχή Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας στην Ελλάδα:

- Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της χώρας μειώθηκε κατά 25%.
- Μείωση του εισοδήματος κατά περισσότερο από 40%.
- Η ανεργία έχει αυξηθεί σε ποσοστό 8-27% (η ανεργία των νέων ξεπερνά το 58%).
- Κατάρρευση του συστήματος Δημόσιας Υγείας => «Υγειο-οικονομική κρίση».
- «Φαινόμενο Ντόμινο» (Chelala, 2013) => Κατάθλιψη, άγχος, αυξημένη κατανάλωση αλκοόλ, αύξηση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών και της αυτοκτονικής συμπεριφοράς => «ευάλωτες» ομάδες.
(Dafermos, 2013)

5.3 Προκλήσεις Για το Θεραπευόμενο:

- Μέγιστη ανάγκη για ψυχολογικές θεραπείες V.S Δυσκολίες οικονομικής συνδρομής.
- Παθολογικοποίηση και υπερέτιμηση της υποκειμενικής διάστασης των ψυχικών διαταραχών (αμφισβήτηση των θεραπειών αυτοδιάθεσης).
- Υπεραπλουστευμένες ερμηνείες των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στην ψυχική υγεία.
- Κριτική στην επίδραση του «επιχειρηματικού ήθους» στην ψυχοθεραπεία [απο-πολιτικοποίηση, εξατομίκευση και κοινωνική επιλογή του ισχυρότερου]

(Dafermos, 2013)

5.4 Προκλήσεις Για το Θεραπευτή:

- Ζητήματα Ηθικής (αμοιβή) V.S Ζητήματα Επαγγελματισμού (θεραπευτική συμμαχία).
- Κρίση της επαγγελματικής ταυτότητας των θεραπευτών (συμπτώματα της κατάθλιψης και του άγχους).
- Η έλλειψη ψυχολογικών μελετών στον τομέα, αποκαλύπτει τα προϋπάρχοντα προβλήματα στην ανάπτυξη της Ψυχολογίας, τόσο ως ακαδημαϊκής πειθαρχίας, αλλά και ως επαγγέλματος στην Ελλάδα
- Θα μπορούσε η εφαρμογή κοινοτικών προγραμμάτων παρέμβασης, να αποτελέσει μια πιο αποτελεσματική στρατηγική, για την ενίσχυση των ανθρώπων σε περιόδους οικονομικής κρίσης;
- Μπορεί η αλληλεγγύη να αποτελέσει την απάντηση - κλειδί στην οικονομική κρίση, που μαστίζει τόσο τους θεραπευτές όσο και τους πελάτες; (Parker, 1999, p.4, όπως αναφέρεται απο Dafermos, 2013, p.405).

(Dafermos, 2013)

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Βλάχου, Γ. (1980). *Πλουραλισμός και Προσωποκρατία. Στοχασμοί για Μία Νέα Θεωρία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου*. Ανάτυπο. Επιστημονική Επετηρίδα της Παντείου Ανώτατης Σχολής Κοινωνικών Επιστημών. Αθήνα.
- Dafermos, M. (2013). The Social Drama of Greece in Times of Economic Crisis: The Role of Psychological Therapies. *European Journal of Psychotherapy & Counselling*, 15:4, 401-411.
- Dafermos, D. & Marvakis, A. & Triliva, S. (2006) '(De)constructing Psychology in Greece', *Annual Review of Critical Psychology*, 5, 180-191.
- De Groot, A. D. (1990). Unifying psychology: A European view. *New Ideas in Psychology*, 8(3) 309-320.
- Drob, S. L. (2003). Fragmentation in Contemporary Psychology: A Dialectical Solution. *Journal of Humanistic Psychology*, 43(4)102-123.
- Γιαννόπουλος, Α., Ρούφος, Ρ., Τερζάκης, Α., Τσιρόπουλος, Κ., & Χατζίνης, Γ. (1983). *Κριτικοί Προβληματισμοί. Πεζογραφήματα*. (Τόμος Α') Αθήνα: Οι εκδόσεις των φίλων.
- Fromm, E. *Αναλυτική Κοινωνική Ψυχολογία και Κοινωνική Θεωρία*. (Σ. Καμπουρίδη, Μτφ.). Εκδόσεις Αρίων.
- Goertzen, J. R. (2008). Psychology On the Possibility of Unification: The Reality and Nature of the Crisis in Psychology. *Theory Psychology*, 18, 829-852.
- Healy, P. (2012). Toward an Integrative, Pluralistic Psychology: On the Hermeneuticodialogical Conditions of the Possibility for Overcoming Fragmentation. *New Ideas in Psychology*, 271-280.
- Henriques, G. R. & Cobb, H. C (2004). Introduction to the Special Issues on the Unified Theory. *Journal of Clinical Psychology*, 60(12)1203-1205.
- Mülberger, A. (2008). *Psychologists on Psychology: Controversies on Crisis in Crescendo (1897-1933)*. International Workshop, Max Planck Institute for the History of Science, Berlin.

- Slife, B. D., & Williams, R. N. (1997). Toward a Theoretical Psychology: Should a Subdiscipline be Formally Recognized? *American Psychologist*, 52, 117-129.
- Slife, B. D. (2000). Are Discourse Communities Incommensurable in a Fragmented Psychology? The Possibility of Disciplinary Coherence. *The Journal of Mind and Behavior*, 21, 261-271.
- Stam, H. J. (2004). Unifying Psychology: Epistemological Act or Disciplinary Maneuver? *Journal of Clinical Psychology*, 60(12)1259–1262.
- Staats, A. W. (1986). Unified Positivism: A Philosophy for Psychology and the Disunited Sciences. *Theoretical & Philosophical Psychology*, 6(2)77-90.
- Staats, A. W. & Mos, L. P. (1987). (Eds). *Annals of Theoretical Psychology: Volume 5*. Plenum Press. New York and London.
- Sturm, T. & Mólberger, A. (2012). Crisis Discussions in Psychology - New Historical and Philosophical Perspectives. *Studies in History and Philosophy of Biological and Biomedical Sciences*, 43,425–433.
- Trafimow, D. (2012). The Role of Mechanisms, Integration, and Unification in Science and Psychology. *Theory & Psychology*, 22(5) 697– 703.
- Tolman, C. W. & Lemery, C. R. (1990). How to Reconcile Theoretical Differences in Psychology. *New Ideas in Psychology*. 8(3)397-402.
- Valsiner, J. (2006). Dangerous Curves in Knowledge Construction within Psychology Fragmentation of Methodology. *Theory Psychology*, 16,597.
- Wertheimer, M. (1987). Unification Through "Fragmentation": An Apparently Possibly Paradoxical Plea. *Theoretical & Philosophical Psychology*, 7(1)28-30.
- Yanchar, S. C & Slife, B. D. (1997). Pursuing Unity in a Fragmented Psychology: Problems and Prospects. *Review of General Psychology*, 1(3)235-255.
- Zittoun, T. & Gillespie, A. & Cornish, F. (2009). Fragmentation or Differentiation: Questioning the Crisis in Psychology. *Integrative Psychological and Behavioral Science*, 43,104-115.